

در علم حجة بن امام صادق عليه السلام

المنطق

اقسام موجبه و سالبه

جلسه ۶۹

استاد فرخی

اقسام موجبه و سالبه

قضایا با جمیع اقسامشان از حیث ایجاب و سلب به دو بخش موجبه و سالبه تقسیم می شوند.

قضیه موجبه :

به قضیه ایی موجبه اطلاق می شود که حکم در آن مثبت و ایجابی بوده باشد. که در سه قضیه جاری می شود.

۱. حملیه موجبه: قضیه ایی است که در آن به ثبوت شیء ای بر شیء دیگر حکم شده است، مانند: «زید قائم».

۲. شرطیه متصله موجبه: قضیه ایی است که در آن به ثبوت اتصال بین دو قضیه حکم شده است، مانند: «ان جائنی زید فاکرمه».

۳. شرطیه منفصله موجبه: قضیه ایی است که در آن به ثبوت انفصال و جدایی بین دو قضیه حکم شده است، مانند: «العدد اما زوج و اما فرد».

قضیه سالبه :

اگر حکم در قضیه، سلب حمل یا اتصال یا انفصال باشد این قضیه سالبه می باشد. که در سه قسم از قضایا وجود دارد.

۱. حملیه سالبه: قضیه ایی است که در آن به عدم ثبوت شیء ای بر شیء دیگر حکم شده است، مانند: «زید لیس بکاتب».

۲. شرطیه متصله سالبه: قضیه ایی است که در آن به عدم اتصال بین دو قضیه حکم شده است، مانند:

۳. شرطیه منفصله سالبه: قضیه ایی است که در آن به عدم انفصال بین دو قضیه حکم شده است، مانند: «لیس الانسان اما رجلا و اما کاتبا».

اجزاء قضیه حملیه

قضیه حملیه متشکل از سه جزء است:

امام صادق علیه السلام آن لائن مدرسہ

۱. موضوع ، مانند : «زید».

۲. محمول ، مانند : «قائم».

۳. نسبت : به آن رابطہ و پیوندی کہ بین موضوع و محمول وجود دارد ، نسبت قضیہ می گویند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv